

“WITH ALL YOUR HEART” - בכל לבבכם

SELF FULFILLMENT AND ENLIGHTENMENT THROUGH PRAYER

Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series V - Lecture IV

BERACHOTH - NEW DIMENSIONS IN HUMAN DIGNITY

I.

A.

(1) היה ר' מאיר אומר חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום שנאמר ועתה ישראל מה ד' א-להיך שואל מעמך, רב חייא בר אויא בשבתא וביומי טבי טרח וממלי להוי באיספרמקי ומגדי. מנחות מג:

Rabbi Meir used to say: A person is required to make one hundred blessings every day, as it says (Deuteronomy 10:12), “And now what (*ma*) does Hashem (the L-rd), your G-d, ask of you [but to fear Him].” On the Sabbath and Holidays [where the standard prayers fall short of one hundred benedictions] Rav Hiya bar Avya made the effort to fulfill them through fragrant spices and delicacies. **Menachoth 43b**

(2) הוקם על כנגד מאה ברכות שבכל יום היו מתים מישראל מאה אנשים בא דוד ותקן להם מאה ברכות כיון שתקנם נתעצרה המגפה. מדרש במדבר רבה יח:כא

(Samuel II Chapter 23:1) [“. . . these are the words of the man (King David)] *who was raised up on high (ol) . . .*” [The *gematria* (numerical equivalent) of the word *ol* - on high equals a hundred which] corresponds to the hundred benedictions. For [in King David’s times there was a plague which caused] the daily deaths of a hundred people. [As a result,] David came and instituted that a hundred blessings be said. As soon as it was instituted the plague ceased. **Midrash BaMidbar Rabbah 18:21**

(3) ונראה הדבר שנשתכחו ועמדו תנאים ואמוראים ויסדום. סדר רב עמרם גאון

It seems that [over time the original exact wording of these benedictions] was forgotten and the Tannaim (scholars of the Mishna) and Amoraim (scholars of the Talmud) restored them. **Seder Rav Amram**

B.

אנשי כנסת הגדולה תקנו להם לישראל ברכות ותפלות קדושות והבדלות. ברכות לג.

It was the Men of the Great Assembly who instituted for Israel blessings and prayers, Kiddush and Havdalah. **Berachos 33a**

C.

(1) אמר רבי יוחנן, ואמרי לה במתניתא תנא: מאה ועשרים זקנים ובהם כמה נביאים תיקנו שמונה עשרה ברכות על הסדר. מגילה יז:

R. Yochanan said (others report, it was stated in a Baraita): A hundred and twenty elders, among whom were many prophets, drew up the eighteen blessings in a fixed order. **Megilah 17b**

(2) א"ר ירמיה מאה ועשרים זקנים ומהם [שמונים ו] כמה נביאים התקינו את התפילה הזאת. תלמוד ירושלמי מסכת ברכות פרק ב ה"ד

Rabbi Yirmiyahu said that one hundred and twenty elders including [eighty and] many [other] prophets instituted this prayer. **Talmud Yerushalmi, Berochos 2:4**

II. Benedictions and the Bread of Shame

A.

יסוד החסידות ושורש העבודה התמימה הוא שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו ולמה צריך שישים מבטו ומגמתו בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו. והנה מה שהורונו החז"ל הוא שהאדם לא נברא אלא להתענג על ד' וליהנות מזיו שכינתו, שזהו התענוג האמיתי והעידון הגדול מכל העידונים שיכולים לימצא. ומקום העידון הזה באמת הוא העה"ב, כי הוא הנברא בהכנה המצטרפת לדבר הזה, אך הדרך כדי להגיע אל מחוז חפצנו זה הוא זה העולם . . . והאמצעים המגיעים את האדם לתכלית הזה הם המצות אשר צונו עליהן הא-ל ית"ש ומקום עשיית המצוות הוא רק העה"ז. וע"כ הושם האדם בזה העולם בתחלה כדי שע"י האמצעים האלה המזדמנים לו כאן יוכל להגיע אל המקום אשר הוכן לו שהוא העה"ב לרוות שם בטוב אשר קנו לו ע"י אמצעים אלה. . . . פרק א ממסילת ישרים מהרמח"ל

The foundation of piety and the root of pure service is that a person clarify and verify [the nature of] his obligation in his world and towards what must he place his sights and goals in all of the areas which he labors throughout the days of his life. Behold, that which our Sages of blessed memory have taught us is that man was created solely to experience delight with G-d and to derive pleasure from the radiance of the *Shechina* (Divine Presence), for this is the true delight and the greatest form of satisfaction that exists. The place to experience this [ultimate] satisfaction is the next world, for it was created with [all] the preparations which are required for such a thing. The way, however, to reach our desired goal is this world. The means to achieve this are the *mitzvot* which G-d commanded and the place of these *mitzvot* is this world. As a consequence, man was originally placed in this world in order to reach, through the means which was prepared for him here, [this world], the place which was [ultimately] set up for him, the World to Come, to experience the goodness which he acquired through these means. **Ramchal, Chapter one of Mesilas Yesharim**

B.

(1) אבל רזא דמילתא במאי דאת רגיל לאקשויי, כיון דנשמת האבות מתחת כסא הכבוד אמאי איצטריכו למיתא בהאי עלמא? . . . אבל רזא דמילתא במה דאת מתרץ, דנשמתין עד לא אתו לעלמא דמו למאן דאכיל נהמא דמלכא בלא פולחנא, ומשום דא אמרו נוח לו לאדם שנברא. כלומר, דנשמתן מכספן מגרמייהו למיכל נהמא דמלכא בלא פולחנא. ומשום הכי מתאוות למיתי לעלמא ונוח להם להבראות. וכדי למיפק מההוא כיסופא בעי למיתי בהאי עלמא למתעסק בתורה ובמצות "לעבדה ולשמרה" ויכלון נהמא בלא כיסופא ותו, דנשמתן דעסקי בתורה ובמצות כד נפקין מהאי עלמא סלקין בדרגין עילאין ממאי דהויין בקדמייתא, דהא אינון חצובות מתחת כסא הכבוד, ובתר הכי מתעלין בצרור החיים את ד' א-להיך. . . . ומאי דאמר נוח לו לאדם שלא נברא, היינו משום דכד אתו להאי עלמא עיילי בסכנתא שמא יקלקלו מעשיהם וירדו ממדרגתם, ומשום הכי ניחא להו למיסבל כיסופא למיכל נהמא בלא פולחנא. שם אור ליום השבת י"ד טבת

Regarding the mystery of which you often ask, "Since the souls of the Patriarchs are resting beneath the Throne of Glory, why did they need to come down to this world?" . . . the answer is as you yourself have said, "The souls, before they come down to this world, are likened to someone who eats the king's bread without working for it." Because of this did they say (Eiruvim 13b), "It is better to have been created." This means that the souls feel embarrassed to eat the king's bread without having worked for it. For this reason, the soul desires to come to this world and [therefore] it is better for them to have been created. In order to negate that embarrassment, it wants to come down to this world to become involved in the study of Torah and the performance of Mitzvos, [in fulfillment of the Biblical commandment to Adam (Gen. 2:15)] to work and guard [the soul], which enables them to eat the bread without embarrassment. In addition, when the soul, which becomes involved in the study of Torah and performance of Mitzvos, leaves this world, it rises to levels that are higher than it had experienced previously. Originally, the souls were hewed out from below the Throne of Glory. Afterwards, they arise and are attached to the bond of life with Hashem, your G-d. . . . The reasoning behind the statement (Eiruvim 13b), "It would have been better not have been created," is that people coming down to this world are in [spiritual] danger lest they corrupt themselves through their actions and lower their spiritual level. Because of this, it would have been better for them to [remain unborn and to] bear the shame of eating bread without working for it. **Magid Meishorim, Friday night, the fourteenth of Teves**

C.

תנו רבנן: אסור לו לאדם שיהנה מן העולם הזה בלא ברכה, וכל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה - מעל. . . . אמר רב יהודה אמר שמואל: כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה - כאילו נהנה מקדשי שמים, וכתוב: (תהלים כ"ד) לד' הארץ ומלואה. רבי לוי רמי: כתיב לד' הארץ ומלואה, וכתוב: (תהלים קט"ו) השמים שמים לד' והארץ נתן לבני אדם לא קשיא, כאן - קודם ברכה, כאן - לאחר ברכה. ברכות לה.:-

Our Rabbis have taught: It is forbidden to a man to enjoy anything of this world without a benediction, and if anyone enjoys anything of this world without a benediction, he commits sacrilege. . . . Rav Yehudah said in the name of Shmuel: To enjoy anything of this world without a benediction is like making personal use of things consecrated to heaven, since it says: The earth is the L-rd's and the fullness there of. (Psalms 24:1) R. Levi contrasted two texts. It is written, "The earth is the L-rd's and the fulness thereof,"

and it is also written, “The heavens are the heavens of the L-rd, but the earth He has given to the children of men!” There is no contradiction: in the one case it is before a blessing has been said and the other case is after. **Berachoth 35a**

D.

(1) אמר רבי חנינא בר פפא: כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גוזל להקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל, שנאמר: (משלי כ"ח) גוזל אביו ואמו ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא, שנאמר (דברים ל"ב) הלא הוא אביך קנך ואין אמו אלא כנסת ישראל, שנאמר: (משלי א') שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמן. מאי חבר הוא לאיש משחית? אמר רבי חנינא בר פפא: חבר הוא לירבעם בן נבט שהשחית את ישראל לאביהם שבשמים. ברכות לה.:-

R. Hanina b. Papa said: To enjoy this world without a benediction is like robbing the Holy One, blessed be He, and the community of Israel, as it says (Prov. 28:24): Whoso robs his Father or his mother and says, “It is no transgression,” such a person is the companion of a destroyer. The term ‘Father’ is referring to none other than the Holy One, blessed be He, as it says, “Is not He thy father that hath gotten thee”, (Deut. 32:6). The term ‘mother’ is referring to none other than the community of Israel, as it says, “Hear, my son, the instruction of thy Father, and forsake not the teaching of thy mother.” (Prov. 1:8) What is the meaning of ‘such a person is the companion of a destroyer’? Hanina b. Papa answered: He is the companion of Jeroboam son of Nebat who destroyed Israel's [faith in] their Father in heaven. **Berachoth 35b**

(2) גוזל להקדוש ברוך הוא - את ברכתו. רש"י שם

is like robbing the Holy One, blessed be He of His blessing. **Rashi Ibid.**

E.

והענין כי מלת ברוך. אינו לשון תהלה ושבח כמו ששומה בפי ההמון. שהרי כשאמר לר"י ישמעאל בני ברכני. לא אמר שם שום שבח בברכתו אלא תפלה ובקשת רחמים. וכן בב"מ (ק"ד א') אמרינן וברוך יצא הקדש שא"צ ברכה. ופריך הש"ס ולא והא כתיב ואכלת ושבעת וברכת את ד' כו'. אבל האמת. כי ברוך פירושו לשון תוספת ורבויה. וכענין קח נא את ברכתי כו'. וברך את לחמך. וברך פרי בטןך וכו'. והרבה כיוצא במקרא. שא"א לפרשם לשון תהלה ושבח. אלא לשון תוספת ורבויה. . . . ס' נפש החיים שער ב' פרק ב

The fact is that the word *baruch*, blessed, [in a benediction - *beracha*] is not an expression of praise or acclamation as it is commonly understood. The proof is that when [Hashem] asked R. Yishmael, “Yishmael, my son, bless me,” he didn't express any praise in his blessing but rather articulated a prayer and a plea for mercy. Similarly we find in the tractate Bava Metzia (114a) which expounds on the verse (Deut. 24:13), “And [return the security to the borrower so that] he bless you (the lender).” [The Talmud comments:] This excludes *hekdesh* (when the Temple is the creditor it does not have to return the security given to it) for it does not need a blessing. The Talmud then asks: But this is not so! Behold it is written (Deut. 8:6), “And you shall eat and bless [Hashem].” The truth is that the word *baruch* implies addition and multiplication. This is similar to the phrases: (Gen. 33:11), “Please take my present (*birchathi*) . . .” - (Exodus 23:28), “And Hashem will bless your bread,” - (Deut. 7:13), “And Hashem will bless the fruit of your womb,”

and many other similar verses which are impossible to be understood as expressions of praise or acclamation, but rather as an expression of addition or multiplication. . . **Sefer Nefesh HaChaim Part 2:2**

F.

לכן מקדימין אנחנו לומר אתה ד' מלך העולם. פי' אחר שרצונך היה להוות העולמות ולהתחבר אליהם לאמלכא עליהון. לזאת בקשתנו שיתברך מקור הרצון לאמלכא כן לעלמין. ס' נפש החיים שער ב' פרק ד

For this reason we preface every benediction with the words, “You, the L-rd [Who is the source of all existence], King of the universe,” which implies that the existence of the worlds, their connection with Him and His rulership over them is a result of His will. It is therefore our request from Him that the Source of the Divine Will shall become blessed that He continue to rule over the worlds. **Sefer Nefesh HaChaim Part II Chapter 4**

G.

וכמו שענין חבור וקיום נשמת האדם בגופו. הוא ע"י אכילה ושתייה. ובלתם תפרד ותסתלק מהגוף. כן חיבור עצמותו ית' אל העולמות שהן סוד האדם הגדול. כדי להעמידם ולקיימם ולא תגעל נפשו אותם. גזרה רצונו ית' שיהא תלוי בעסק התורה ומעשי המצות ועבודת התפלה של עם סגולה. ובלתם היה הוא יתברך מסלק עצמותו ית' מהם. וכרגע היו חוזרים כולם לאפס ואין. ולכן ארז"ל (תענית ג' ע"ב) מ"ד כי כארבע רוחות השמים פרשתי אתכם כו' כשם שא"א לעולם בלא רוחות כך א"א לעולם בלא ישראל. . ס' נפש החיים שער ב' פרק ו

Just like the connection and preservation of the soul in the body is dependent upon eating and drinking, for without them the soul would separate from the [lifeless] body and ascend from the body, so too is the connection between the Essence of Hashem and the worlds, which is the Divine mystery of “The Great Man” (i.e. the Divine worlds that are patterned like that of a human but whose soul is Hashem), [was designed similarly]. In order that He arrange these worlds, preserve them and not reject them, the Divine Will decreed that they be dependent upon the study of Torah and the fulfillment of the *mitzvot* and the Divine service of prayer of the Chosen People. Without them, Hashem would remove His Essence from these worlds and they would instantly revert to total nothingness. For this reason our Sages, (Taanith 3b) commenting on the verse (Zechariah 2:10), “Like the four winds of the heavens have I scattered you (Israel) . . .”, said, “Just like the world cannot exist without the winds, so too, the world cannot exist without Israel.” **Sefer Nefesh HaChaim Part II Chapter 6**

III. Sanctification

A.

ואין לי אלא ברכת המזון, ברכת התורה מניין? אמר רבי ישמעאל: קל וחומר, על חיי שעה מברך - על חיי עולם הבא לא כל שכן? . . . ברכות מה:

We have found a basis for making a benediction over food; what is the source of a benediction over the Torah? R. Yishmael says: It follows logically: If a blessing is said for temporal life, how much more should it be said for eternal life! **Berachos 48b**

B.

הנה ידוע כי בעת יעלה על רעיוני איש לעשות מצוה נעשה רישומו למעלה ומתעורר עליו אור מקיף מהקדושה וסוכך באברתו והאדם בתוֹך והוא לו לעזר ולסעד לגומרה כי הוא יושב כמו בגן עדן ממש מקום קדוש. והקדושה מלכשתו ועל ידי גמר המצוה יותר מתחזק הלבוש ומאיר והאור מסתלק אח"כ לגן עדן וזהו שכרו לעתיד. וכן ר"ל על ידי עון מתדבק בו וסובב אותו כח הרע וכנ"ל ואחר המעשה מסתלק הכל לגיהנם ומובדל מהקדושה כמו שכתוב (ישעיה נ"ט) עונותיכם היו מבדילים ביניכם וגו' וכן אמרו חז"ל (עירובין י"ט ע"א) עמק שמעמיקין להם גיהנם. פירוש הם עצמם מעמיקים להם הגיהנם וא"כ אין מנוס יותר גדול להנצל מעון כמעשה המצות כי ע"י הוא מסוכך בצל הקדושה וריח גן עדן נכנס עמו בחייו. ואין מקום לשלוט בו יצר הרע. . . . וזהו מ"ש (אבות ד:ב) שמצוה גוררת מצוה כו' ששכר מצוה מצוה כו' כי שכר מצוה היא המצוה עצמה נותנים לו בשכרו והוא האור המקיפו כמבואר לעיל והוא יושב ממש כמו בגן עדן והלא אז נקל לו לעשות מצוה אחרת. להיפך ח"ו בעבירה הנהו אחוז בחבלי בוז ועבירה גוררת עבירה ועל כן לא אמר התנא כל ישראל יש להם חלק בעוה"ב ואמר לעוה"ב. כי בעוה"ב הלשון מובן כי הוא דבר בפ"ע המוכן ומי שיזכה במצות נותנים לו משם וא' לעוה"ב שהוא עושה עתה העוה"ב במעשה המצות והוא מעשה ידי אדם עצמו כי המצוה הוא עצם השכר. והאור הוא בגן עדן בחיי האדם. ולעתיד זהו שכרו והבן. ס' רוח חיים על אבות מהרה"ג ר' חיים מולאז'ין

It is well known that as soon as a person plans to do a mitzvah, it makes an impression in the higher world and it generates a light that surrounds and encompasses the person from all sides. This light actually supports the person and helps him to complete the mitzvah, for that very moment he is in a holy place, his own Gan Eden (Garden of Eden). This sacred light clothes him and becomes even more intense at the completion of the mitzva. The light then leaves him and goes up to Gan Eden. This [light] is actually his reward in the future. Similarly, through sin, the force of evil surrounds and envelopes a person and, after the completion of the act, it leaves and goes to Gehinnom (Purgatory) and forms a barrier to sanctity, as it is stated in Scripture (Isaiah 59:2), "Your sins have caused a separation between yourselves and G-d." . . . As a consequence, there is no better refuge against sin than the act of doing a mitzvah, for it causes the person to be protected in the shade of sanctity, the fragrance of Gan Eden wafts over him even in his lifetime, and the evil inclination has no power over him. . . . This is what is meant by the aphorism (Avos 4:2), "For one mitzvah leads to another mitzvah . . . for the reward of a mitzvah is a mitzvah." They give him the actual mitzvah that he performs as his reward which is really the light that surrounded him, as we explained above. Since he is actually dwelling in an area akin to Gan Eden, it becomes relatively easy for him to perform another mitzvah. But in the reverse situation, G-d forbid, when he transgresses a commandment, he is seized by the cords of shame and sin and, as a result, one sin leads to another. It is for that reason that the Mishna does not say, "All of Israel has a portion in (ב) the World to Come," but rather, "Towards (ל) the World to Come." For if it had said, "In (ב) the World to Come," it would have implied that the World to Come is a distinct entity which has been prepared for those who will merit a portion thereof through their performance of mitzvahs. It states, rather, "Towards (ל) the World to Come," which implies that the person is creating his own "World to Come" through the mitzvahs which he is performing, for the [light of the] mitzvah, itself, is the actual reward. The light which is presently in Gan Eden while the person is still alive will be his reward in the future. **Sefer Ruach Chaim, HaRav HaGaon R. Chaim of Volozhin**